

[Tilaa / peruuta uutiskirje](#)

Pinta- ja pohjavesien tilan luokittelu on taas ajankohtaista

Tammisaaren saariston kansallispuistossa sijaitseva Storträsket on tyypiltään matala humusjärvi. Kuva: Jaana Marttila

Jaa:

Pinta- ja pohjavesien tilan luokittelu on käynnistynyt koko Suomessa, mutta miten työ etenee Uudellamaalla? Kelluslehden toimitus haastatteli vesienhoidon asiantuntijoita, jotka työskentelevät luokittelun parissa Uudenmaan ELY-keskuksessa.

Mihin luokittelu perustuu ja miten usein pinta- ja pohjavedet luokitellaan?

Vesipuidedirektiiviin perustuva pinta- ja pohjavesien tilan luokittelu tehdään kuuden vuoden välein. Tavoite on saada luokittelu tehtyä vuoden 2025 aikana. Uudenmaan ELY-keskuksessa luokittelua tehdään useamman asiantuntijan voimin, sillä työskentelyä riittää, kertoo johtava asiantuntija **Antti Mäntykoski**.

Tehdäänkö tilan luokittelu kaikille vesistöille ja pohjavesialueille?

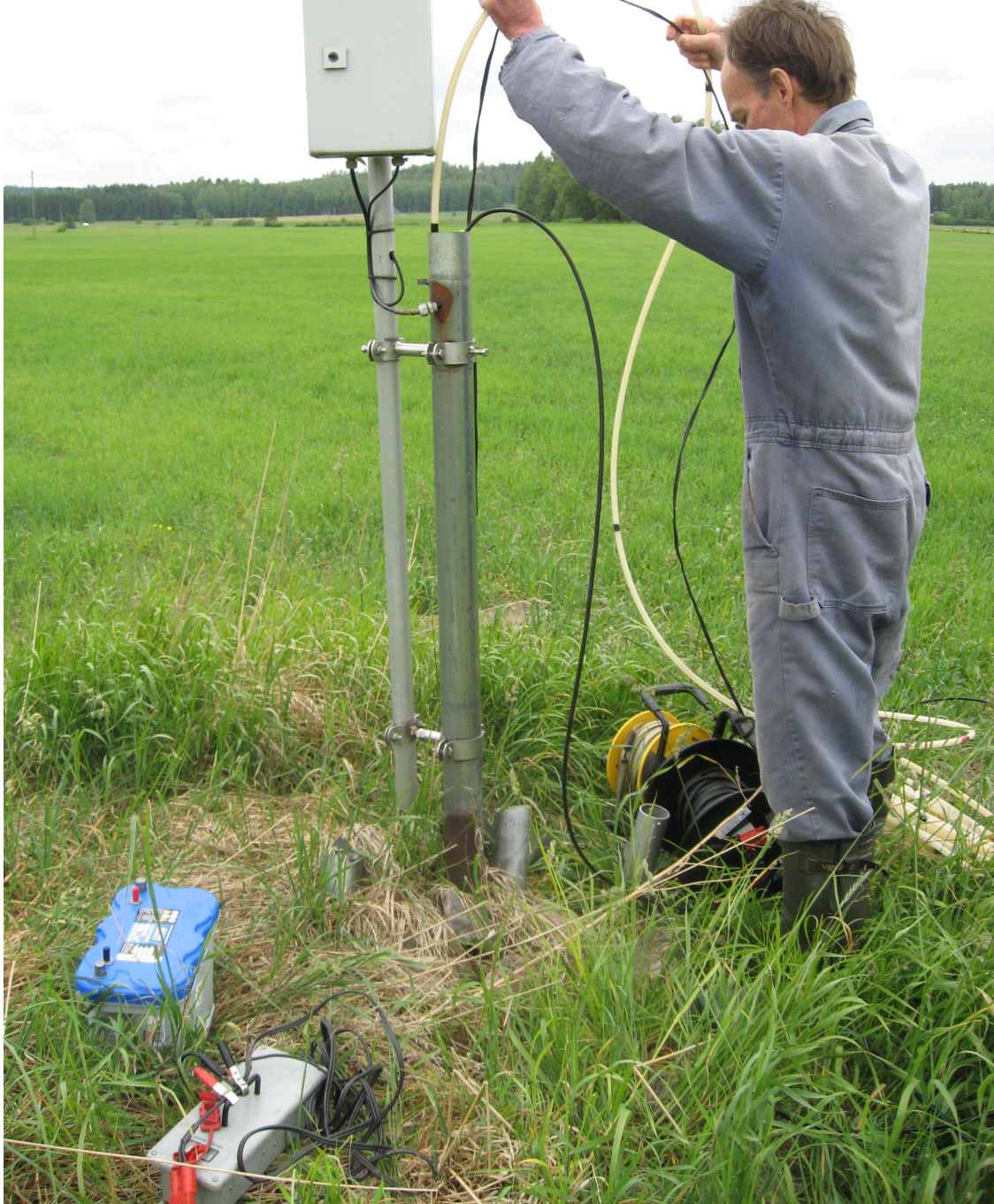
Luokiteltavina ovat suurimmat tai merkittävimmät vesimuodostumat eli joet, järvet ja rannikkovedet sekä vedenhankintaa varten tärkeät pohjavesialueet (1-luokka), vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet (2-luokka) ja pohjavesialueet, joiden pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (E-luokat). Uudellamaalla luokiteltavia pintavesimuodostumia on 340 kpl ja pohjavesialueita 320 kpl. Luokittelussa käytetään pääosin vuosina 2017–2023 kerättyjä tietoja.

Millä perusteella vesimuodostumia luokitellaan?

Pintavesien ekologisen tilan luokittelussa tarkastellaan ensisijaisesti biologisia laatutekijöitä: veden planktonleviä, kivien pinnoilla eläviä piileviä, vesikasveja, pohjaeläimiä ja kaloja. Lisäksi otetaan huomioon veden fysikaalisia ja kemiallisia laatutekijöitä kuten veden ravinnepitoisuus, happitilanne ja näkösyvyys. Myös hydrologiset ja morfologiset tekijät vaikuttavat tarkasteluun: esimerkiksi uomien luonnontilaisuus ja vaellusesteet sekä mahdollinen vesistön virtaamasäännöstely. Tarkastelujen perusteella vesimuodostuman tilaluokka määräytyy johonkin seuraavista: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä tai huono.

Pintavesien kemiallisen tilan arvioinnissa tarkastelu keskittyy tiettyjen EU-tasolla valittujen aineiden pitoisuuksiin vesiympäristössä ja pitoisuuksista annettuihin ympäristölaatunormeihin. Jos yhdenkin aineen pitoisuus ylittää normin, vesimuodostuman kemiallista tilaa ei luokitella hyväksi. Kemiallisen tilan arvioinnissa on vain kaksi tasoa: hyvä ja hyvää huonompi.

Pohjavesien tila arvioidaan kemiallisten ja määrällisten ominaisuuksien perusteella hyvään tai huonoon tilaan. Määrällisen tilan arvioinnissa tarkastellaan pohjavesialueen vesitasetta ja ihmistoiminnan vaikutusta pohjaveden pinnan korkeuteen sekä pohjavesialueeseen yhteydessä oleviin pintavesiin ja maaekosysteemeihin. Pohjaveden kemiallisen tilan arviointi tehdään riskialueille eli pohjavesimuodostumille, joissa on todettu haitallisten aineiden pitoisuuksia ja joiden tila voi heiketä ilman suojelutoimia. Arvioinnissa tarkastellaan pohjavettä pilaavien aineiden pitoisuuksia. Hyvään kemialliseen tilaan luokitellaan ne pohjavesialueet, joilla ei ole ihmistoiminnasta aiheutuvaa riskiä pohjaveden laadulle.

Pohjavesien tilaa seurataan säännöllisesti. Kuva: Jaana Marttila

Mitä vaikutuksia vesien tilan luokittelulla on?

Vesimuodostumien tila ja vesienhoitosuunnitelmiin kirjatut tavoitteet tulee huomioida muun muassa ympäristölupapäätöksissä. Tietoja vesien tilasta käytetään vesienhoitosuunnitelmia ja toimenpideohjelmaa laadittaessa, kun määritellään mitä toimenpiteitä tarvitaan vesien hyvän tilan saavuttamiseksi tai ylläpitämiseksi. Toimenpideohjelmat antavat puolestaan suuntaa sille, miten valtion avustuksia vesistökuunnostuksiin ja muihin vesienhoidon toimenpiteisiin myönnetään, kertoo vesienhoidon suunnittelun parissa työskentelevä ylitarkastaja **Tiina Ahokas**.

Tuleeko uusia luokiteltavia vesimuodostumia lisää?

Jokaisella kaudella on käyty läpi seurantatietoja ja pohdittu mahdollisuuksia ottaa mukaan uusia vesimuodostumia. Tämä riippuu muun muassa siitä onko seurantatietoa riittävästi tilan luokittelua varten.

Uutena luokiteltavana järvenä mukaan on tulossa Tammisaaren saariston kansallispuistossa Älgön saarella sijaitseva Storträsket. Järvi on miltei

luonnontilainen ja siten hyvä kohde kun halutaan vertailla kuormitusta eri järvillä, kertoo vesistöjen seurannasta vastaava ylitarkastaja **Jaana Marttila**. Älgön saari on suosittu retkikohde ja Storträsket sijaitsee luontopolun varrella. Toinen uusi pintavesimuodostuma on Vilosbäcken-Kroopinoja, joka kuuluu osittain Sipoonjoen Natura-alueeseen. Nämä kaksi ovat ainoat uudet muodostumat tällä kaudella.

Vesien tilaan voi tutustua karttapalvelussa.

Vesien tilan arvioinnin ja vesienhoidon suunnittelun materiaaleja.

Takaisin uutiskirjeeseen

Vesien- ja luonnonsuojelun uutiskirje 1/2025

Tilaa / peruuta uutiskirje Tietosuojaseloste Lataa PDF